

VIRIKKEITÄ JA UUSIA MENETELMIÄ

Marianne Hemminki

 Capacitar

”Varsinainen taito on oppia asioita,
joita ei lähtökohtaisesti halua oppia.”

(Lonka & Saarinen)

 Capacitar

Tavoitteenamme tänään:

Virikkeitä

Uusia ideoita
koulutuksiin,
ryhmähengen ja
vuorovaikutuksen
rakentamiseen

Menetelmiä

Kokeillaan
ja
sovelletaan

 Capacitar

Tämän päivän sisältöjä

Virittäytymisharjoitukset ja
energiatasoa nostavat
menetelmät

Menetelmäosio
Teoria+
harjoitukset

Vuorovaikutusosio
Teoria+
harjoitukset

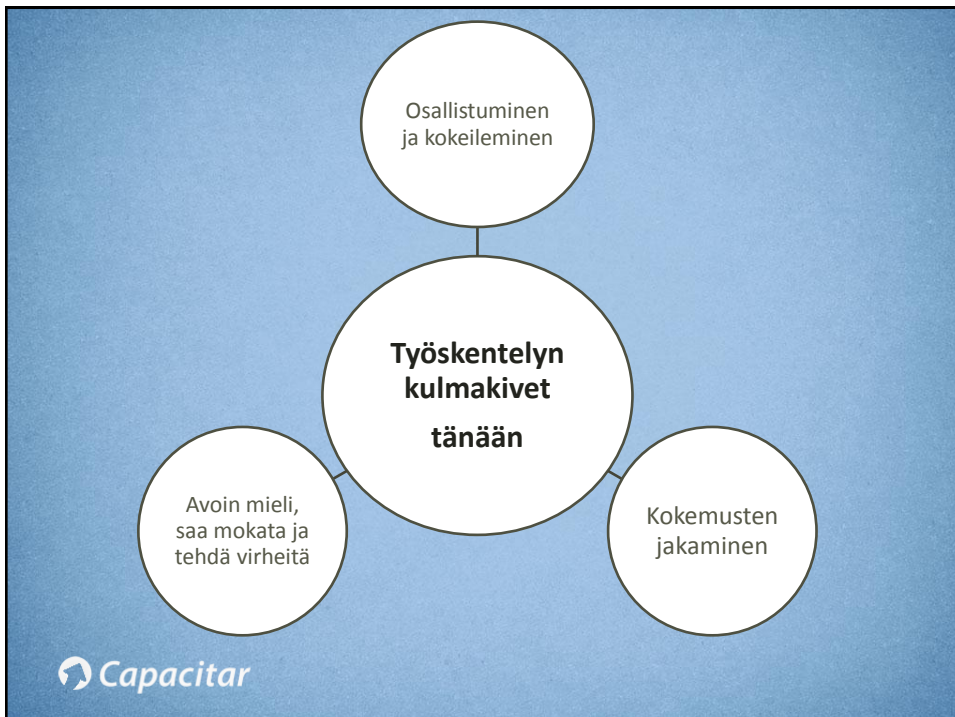
 Capacitar

Työväline

- Työvälineenä käytämme Virikekortteja
- Pakka mahdollista lunastaa nyt tai myöhemmin (Mariannelle s-postia viikon sisään) SPR hintaan 20 e (norm.30 e)

 Capacitar

 Capacitar

”Aktiivinen osallistuminen vaatii enemmän kuin passiivinen kuuntelu, mutta myös antaa enemmän.”

 Capacitar

Minun virikekuplani

mistä saan ideoita koulutuksiini ? mistä saan tukea?

Kouluta yhdessä, keksi rajoitteita esim.3 asiaa

Hyödynnä mahdollisuudet, lisäkouluttaudu

Pyydä palautetta ja kerää palautetta

Lehtiartikkelit, OK-opintokeskus:Boxi yms. Tuhat tapaa opettaa, Vanhustyön keskusliitto

”(P)Varasta” kollegalta, seuraa tunnettuja henkilöitä

 Capacitar

*Mitä menetelmien käyttämisessä
pitää huomioida?*

Menetelmäosio

Miksi tarvitsemme
aktivoivia
harjoituksia?

Haasteet ennakkokartoituksesta:

- **Haaste :**
- ”Kyseessä on kuitenkin aikuisia jotka ovat hyvin kriittisiä.”
- *Miten motivoida aikuisia aktivoiviin menetelmiin?*

Miksi tarvitsemme aktivoivia harjoituksia?

Orientoituminen:
tähän aikaan ja
tilaan sekä
oppimiseen

Hyväksyvän ja
kannustavan
ilmapiirin
rakentamiseen

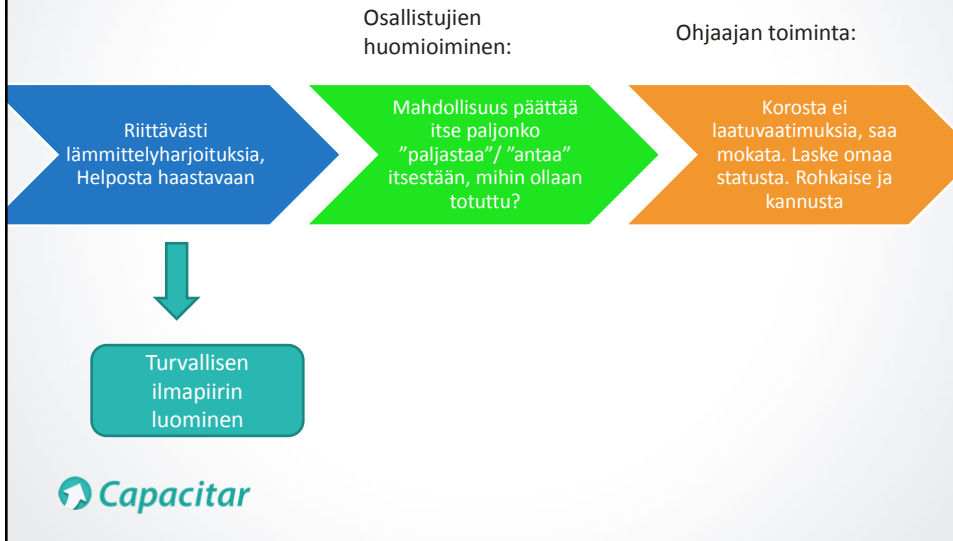
Lapsi oivaltaa
pelien ja leikkien
kautta, niin myös
aikuisen

Energiatason
nostamiseen

Aktivoivat
harjoitukset
sitouttavat

Kun menetelmiä toteutetaan

Haasteita ennakkokartoituksesta

- "Koulutus melkoista yksinpuhelua enkä saa "yleisöä mukaan"
- "Yleisön mukaan saaminen"
- "Tyydyn helposti samaan vanhaan tuttuun tapaan"
- *Mitä menetelmiä voisi yrittää, kokeilla?*
- *Selaillkaa virikekortteja ja kertokaa mitä olette jo kokeilleet (muut menetelmät)?*

1. Perustele menetelmän käyttö
2. Menetelmät eivät itsessään ole toimivia tai toimimattomia. Toimivuuteen vaikuttaa niiden soveltaminen eri tilanteissa ja tyyli, jolla niitä käsitellään.
3. Kokeile muutama kerta samaa menetelmää
4. Tavoitteet, aihe,ryhmän koko, tila, käytettävissä oleva aika ja ilmapiiri vaikuttavat menetelmän valintaan ,kouluttajien määrä
5. Käytä koulutuksessa monipuolisesti menetelmiä, näin autat monenlaisia oppijoita
6. Liikuntarajoitteisuus
7. Vuodenaika

<http://www.sxc.hu/photo/987818>

Vuorovaikutus

*Miten rakennetaan oppimista tukeva
vuorovaikutus?*

Muutama sana improvisaatiosta

- Vuorovaikutusta lähestytään siten, että muutetaan omaa ilmaisua ja toisaalta reagoidaan aktiivisesti toisen ilmaisuun.
- Harjoitusten tavoitteena auttaa ihmistä tunnistamaan omat suosikkistrategiat ja houkutellaan käyttämään vaihtoehtoisia strategioita.
- Ilmaisun jouston opettelu nyrkkisääntö: harjoittele itsellesi vierasta ilmaisua!
- Emme voi käsikirjoittaa valmiiksi koulutuksia
→ improvisaatiotaito tärkeää

Lähde:
Routarinne,S.

- Osallistujilla mahdollisuus katsekontaktiin
- Täytetään paikat edestä lähtien
- Ei jätetä tyhjiä istuimia ihmisten väliin
- Tila, joka ei ole liian iso suhteessa osallistujamäärään
- Ohjaajan kiertely tilassa: puhuminen eri suunnista, katsekontakti tasaisesti ympäri

Verbaalinen viesti

- Liittyy aina TULKINTAA
- Uudet havainnot tulkitaan jo olemassa olevien kokemusten kautta
- Ihmisillä valmiit käsitykset itsestä, muista ja elämästä yleensä
- Mitä ja miten sanotaan?

(Koppakkala, A.)

RAKENTAVA VUOROVAIKUTUS

Yhteistoiminta, ideoiden yhdistely,
persoonallinen ilmaisu,
joustava ilmaisu

Erilaiset
suojautumisstrategiat
epäonnistumisen pelko,
onnistumisen pakko

Vaikuttaminen

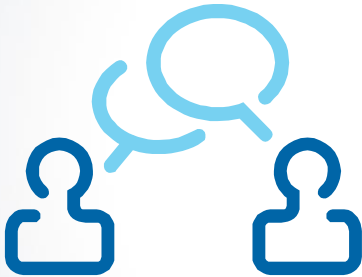
Vaikuttuminen

Tietoista ja tiedostamatonta
Tahallista ja tahatonta

Lähde:
Routarinne, S.

LÄHELLE KOULUTETTAVAN AJATUSMAAILMAA!

Ilman **vuorovaikutusta** on vaikea, jos ei jopa mahdotonta päästä käsiksi osallistujien ajatteluprosessiin

... ja siten ymmärtää ajatteluprosessin eroavaisuutta /samankaltaisuutta

 Capacitar

Kouluttaja luo tilanteita, jotka houkuttelevat osallistujia vuorovaikutukseen

 Capacitar

Miten dynamiikkaan voi vaikuttaa:

- Jos ryhmässä on liian puheliaita henkilöitä?
- Jos yksi tai kaksi henkilöä eivät osallistu ollenkaan?
- Jos koko ryhmä on passiivinen?
- Jos ryhmään on syntynyt ”kuppikuntia” eli liittoutumia?
- Jos ryhmän sitoutuminen tehtävään on heikkoa?

Vuorovaikutuksessa voi kehittyä!

Kehittyminen perustuu vaihtoehtoisten tulkintojen rakentamiseen

Usko omaan onnistumisen mahdollisuuksiin liittyy kiinteästi oman onnistumisen historiaan, aikaisemmat kokemukset ohjaavat ja värittävät

Tyrmäys ja hyväksyntä:

- A aloittaa ja valmistautuu hyväksymään kaikki B:n tarjoukset, kun taas B valmistautuu tyrmäämään kaikki A:n tarjoukset
- A ei saa alkaa suostuttelemaan, hyväksyy tyrmäykset
 - A: Otatko kahvia?
 - B: Ei maistu, hyi.
 - A: Selvä, ei kahvia, kelpaako tee?
 - B: Ei kelpaa
 - A: Ai ei teetäkään, ok. Sulla on varmaan vatsaongelmia, otatko piimää
 - B: Mää vihaan piimää eikä mulla mitään vatsaongelmia ole.

(Lähde: Routarinne, S.)

Tyrmäys ja hyväksyntä:

- Valitkaa kumpi on A ja kumpi B
1. Ensin A ehdottaa ja B tyrmää mahdollisimman täydellisesti
 2. A ehdottaa, B myöntyy, mutta ilmeet, äänenävy ja eleet kertovat, että kyseessä on tyrmäys
 3. A ehdottaa, B myöntyy ensin, mutta sanoo sitten **mutta**

Lähde: Routarinne, S.

Tyrmäys ja hyväksyntä:

- Valitkaa kumpi on A ja kumpi B
- 1. Ensin A ehdottaa ja B tyrmää mahdollisimman täydellisesti
- 2. A ehdottaa, B myöntyy, mutta ilmeet, äänensävy ja eleet kertovat, että kyseessä on tyrmäys
- 3. A ehdottaa, B myöntyy ensin, mutta sanoo sitten **mutta**

Lähde: Routarinne, S.

Hyväksyntä:

- **Joo ja...**-rakenne
- A ehdottaa B:lle, B hyväksyy ja tekee lisätarjouksen, johon A vastaa myöntävästi ja tekee puolestaan lisätarjouksen

Lähde: Routarinne, S.

Menetelmiä, joita käytimme tänään

- Kuka muu kuin minä?
- Vihollinen ja suojelija
- Tasasivuinen kolmio
- Naps-peli
- PP-karaoke teemalla:
Virikkeitä ja voimavaroja kouluttajille
- Minuuttikierron ryhmässä
- Pariporinat sekä keskustelut 3-4 hengen ryhmässä
- Tyrmäys-hyväksyntä-harjoitus

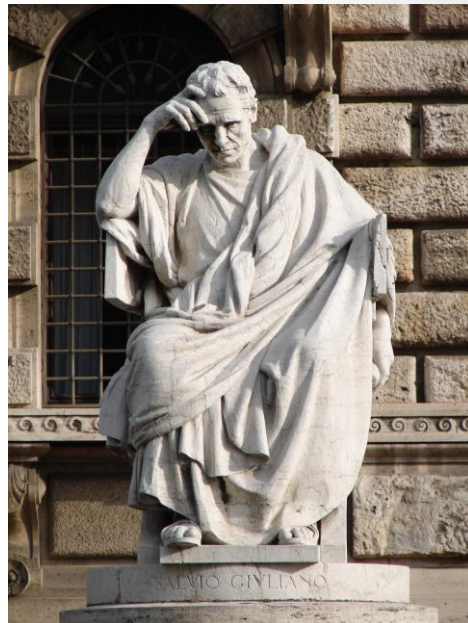
 Capacitar

Ajattelemisen on helppoa. Toimiminen on vaikeata.

Toimiminen niin kuin ajattelee on kaikkein vaikeinta.

(von Goethe)

 Capacitar

Kuva. <http://www.sxc.hu/photo/1101215>

Kiitos!

Lisää ajatuksia kouluttamisesta:

www.kouluttajantipsandtools.com

 Capacitar

Idealähteinä käytetty

- Routarinne, S. 2004. Improvisoi. Helsinki: Tammi
- Kopakkala, A. 2008. PORUKKA, JENGI, TIIMI - ryhmädynamiikka ja siihen vaikuttaminen.

 Capacitar